

Pluimveehouderij Het Anker te Nieuwleusen, gemeente Dalfsen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

18 juli 2008 / rapportnummer 1806-70

1. OORDEEL OVER HET MER

Het Anker V.O.F. is voornemens zijn pluimveehouderij in Nieuwleusen te verplaatsen en uit te breiden. Het bedrijf dat nu met 48.000 opfokhennen gevestigd is aan de Bouwhuisweg 33 zal door toekomstige uitbreiding van de bebouwde kom van Nieuwleusen moeten verplaatsen. De initiatiefnemer wil een nieuw bedrijf gaan beginnen aan de Nieuwendijk ongenummerd te Nieuwleusen. Het nieuwe bedrijf is een pluimveebedrijf met drie stallen, met plaats voor in totaal 153.000 opfokhennen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wm-vergunning (Wet milieubeheer). Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) adviseert in dit advies het college over het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

1. de uitwerking van de referentiesituatie,
2. de uitwerking van ammoniak,
3. de berekening van geurhinder en luchtkwaliteit, en
4. de keuze van het MMA.

Bovenstaande punten zijn op overleg van 11 februari 2008 besproken met bevoegd gezag en initiatiefnemer en vervat in een memo die op 29 februari 2008 aan het bevoegd gezag is toegezonden.

De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling op het MER ingediend bij bevoegd gezag. Deze aanvulling is op 11 april 2008 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden. In deze aanvulling worden alle bovenstaande punten behandeld. Desondanks is de Commissie van oordeel dat op alle vier bovenstaande punten **essentiële informatie ontbreekt**. Hierdoor kan het milieubelang niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.

In een reactie op het eindconcept van voorliggend advies heeft de initiatiefnemer aangegeven dat met betrekking tot de genoemde punten op afzienbare termijn extra aanvullende informatie zal worden aangeleverd. De Commissie zal deze informatie, indien zij daarom verzocht wordt, andermaal toetsen. Op basis van die toets zal een nieuw advies aan het bevoegd gezag worden uitgebracht.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aan welke essentiële informatie in het MER en haar aanvulling ontbreekt. In hoofdstuk 3 worden de punten behandeld waarbij de Commissie heeft verzocht om een aanvulling en waarbij in een aanvulling op het MER afdoende informatie is aangeleverd.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Inleiding

In de navolgende subparagrafen wordt voor de eerder geconstateerde essentiële tekortkomingen uitgewerkt in welke mate daarin met de aanvulling van het MER is voorzien.

Voorafgaand wil de Commissie opmerken dat het voornemen zoals in het MER opgenomen is met het per 1 april 2008 van kracht geworden Besluit huisvesting niet meer kan worden uitgevoerd, aangezien alle alternatieven met lange mestopslag op basis van dat besluit niet meer reëel zijn.

2.2 Ammoniak

MER

In het MER werd ten aanzien van de ammoniakbelasting op Natura 2000-gebieden de 5%-regel aangehaald. Deze 5%-regel is afkomstig uit het Toetsingskader ammoniak en Natura 2000.² In het MER was echter achterwege gelaten om het heersende achtergrondniveau voor ammoniak mee te nemen. Hierdoor was dit toetsingskader niet correct uitgevoerd. Voor de toetsing van ammoniak moet, naast de emissies van de nieuwe locatie op de voor verzuring gevoelige gebieden, de omvang van de achtergronddepositie en de hoogte van de kritische depositie op deze gebieden worden betrokken.

Tevens was in het MER achterwege gelaten om bij de uitwerking van ammoniak voor alle onderzoekssituaties alle te onderzoeken natuurgebieden te betrekken. Ter verduidelijking van de uitwerking verzocht de Commissie om een kaart met de locaties van de bestaande en de nieuwe pluimveehouderij en met alle onderzochte, voor verzuringgevoelige gebieden.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de hoogte van de achtergronddepositie en de kritische depositie van voor verzuring gevoelige gebieden bij de toetsing van de ammoniakemissie en -belasting te betrekken. De berekeningen voor ammoniak dienden met het rekenmodel AAgro-Stacks te worden uitgevoerd.

Het initiatief zal uiteindelijk moeten voldoen aan de Natuurbeschermingswet. Voor de toetsing of het initiatief voldoet aan deze wet is zowel de ammoniakdepositie als gevolg van het initiatief, als de achtergronddepositie en kritische depositie van het Natura 2000-gebied benodigd. Op basis van die gegevens moet worden aangetoond dat significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Aanvulling

Het gevraagde kaartmateriaal met de situering van beide pluimveehouderijen en de voor verzuring gevoelige gebieden is opgenomen in bijlage 1 van de aanvulling.³ Die bijlage maakt duidelijk dat er op 5,0, 8,1 en 8,9 kilometer van de nieuwe locatie zeer kwetsbare gebieden liggen.⁴ De tabel op pagina 7 van de

² Inmiddels is het Toetsingskader ammoniak en Natura 2000 door de Minister van LNV bij brief van 22 april 2008 ingetrokken en wordt gewerkt aan nieuw beleid t.b.v. de ammoniakbelasting op Natura 2000-gebieden. Bij vergunningverlening kan niet meer worden uitgegaan van de 5%-regel uit het Toetsingskader ammoniak en Natura 2000.

³ In deze bijlage ontbreken wel de namen van de onderzochte Wav-gebieden.

⁴ Deze gebieden liggen op respectievelijk 7,6 km. 3,4 km. en 6,7 km. van de huidige bedrijfslocatie.

aanvulling maakt echter niet duidelijk aan welke ammoniakbelastingen deze gebieden worden blootgesteld.

Tevens blijft onduidelijk hoe de ammoniakbelasting zich bij de diverse gebieden verhoudt tot de heersende achtergrond- en kritische depositie op die gebieden. In de aanvulling wordt wel een achtergronddepositie genoemd en voor het Natura 2000 gebied een kritische depositie, maar onduidelijk is of de achtergronddepositie geldt voor alle vier de gebieden, voor welk jaar de achtergronddepositie is weergegeven en welke kritische deposities de drie zeer kwetsbare gebieden kennen. De aanvulling op het MER geeft geen sluitend overzicht van de achtergrond- en kritische deposities van bovengenoemde vier voor verzuring gevoelige gebieden. Daarmee wordt ook in de aanvulling nog geen juiste uitwerking gegeven van het inmiddels al niet meer van kracht zijnde toetsingskader ammoniak en Natura 2000.

Op 4,3 kilometer van de nieuwe projectlocatie ligt het Natura 2000 gebied "Zwarte water en Vecht".⁵ Van dit natuurgebied wordt uit de tabel op pagina 7 wel duidelijk welke ammoniakbelasting er in de huidige en nieuwe situatie zal zijn. Uit de tabel blijkt de ammoniakbelasting bij alle alternatieven ten opzichte van de referentiesituatie toe te nemen. Ook ten opzichte van de huidige bedrijfssituatie neemt de ammoniakbelasting op dit Natura 2000 gebied toe.

De aanvulling op het MER geeft geen overzicht van de achtergrond- en kritische deposities van bovengenoemde vier voor verzuring gevoelige gebieden. Daarmee wordt ook in de aanvulling nog geen juiste uitwerking gegeven van het inmiddels al niet meer van kracht zijnde toetsingskader ammoniak en Natura 2000. Tevens wordt door het ontbreken van een overzicht van de achtergrond- en kritische deposities niet duidelijk of significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

■ De Commissie concludeert dat ten aanzien van de uitwerking van ammoniak onvoldoende duidelijk wordt in het MER en haar aanvulling welke voor verzuring gevoelige gebieden in welke mate door de diverse alternatieven met ammoniak worden belast. Daarnaast zijn de gevolgen van de ammoniakbelasting op de gebieden niet in beeld gebracht.

2.3 Geurhinder en luchtkwaliteit

MER

Uit de bij het MER meegeleverde tekeningen en het overleg van 11 februari 2008 bleek dat enkele belangrijke parameters bij de onderzoeken naar geur, ammoniak en luchtkwaliteit onderlinge verschillen vertoonden. De stofkap bleek in het ene onderzoek naar boven te zijn gericht, terwijl deze in het andere onderzoek een horizontale emissie kende. De wijze waarop de stofkap is uitgevoerd heeft veel invloed op verspreiding van ammoniak, geur en fijn stof. Het is dan ook van belang dat in alle verspreidingsberekeningen eenduidig rekening moet worden gehouden met de specifieke eigenschappen van de stofkap. Daarnaast bleef in het MER ook onduidelijk welke invloed de waterwaster zou hebben op de uittreedsnelheid en richting van de ventilatielucht.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de invloed van de stofkap en de waterwaster op de emissies te verduidelijken en deze op de juiste wijze mee te nemen in de berekeningen.

Vervolgens stelde de Commissie vast dat de beschrijving van de emissiepunten en de achtergrondbelasting (cumulatieve geurberekening) in het MER

⁵ Dit Natura 2000 gebied ligt op 9,3 km. van de huidige bedrijfslocatie.

ontbraken. Daarom was niet vast te stellen wat de totale geurbelasting was op nabijgelegen geurgevoelige objecten. De Commissie achtte een berekening van cumulatieve geurbelasting voor dit project een wezenlijk onderdeel van de IPPC-omgevingstoets. De vastgestelde richtlijnen verzoeken om die reden ook om onderzoek naar de cumulatieve geurbelasting. De Commissie adviseerde om de uitwerking van de cumulatieve geurhinder gebruik te maken van V-Stacks gebied en bijlagen 6 en 7 van de “Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij”.⁶

Specifiek ten aanzien van luchtkwaliteit constateerde de Commissie dat voor de in het MMA opgevoerde luchtwasser niet kan worden gerekend met een reductie van fijn stof van 90%. Bij correct gebruik van de nu bekende reductiepercentages zal bij berekeningen moeten worden uitgegaan van de reductierange van 70% tot 90%. Tevens constateerde de Commissie dat het vrachtverkeer op de ontsluitende infrastructuur niet was meegenomen in de berekeningen. Daarnaast constateerde de Commissie dat voor de emissie per opfokken is uitgegaan van een zelf vastgestelde emissiefactor, terwijl de emissiefactor voor scharrelhennen aangehouden had moeten worden. Tot slot heeft de Commissie benadrukt dat de aanwezigheid van een mestband, anders dan in het MER vermeld, niet direct leidt tot lagere emissies van fijn stof. De bewegingsvrijheid van de dieren is een veel belangrijkere factor in deze. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de (extra) verkeersbewegingen, de juiste reductierange en de juiste emissiefactor voor de opfokgehennen te betrekken in de berekeningen van de luchtkwaliteit.

Aanvulling

De invoergegevens voor de diverse milieuaspecten zijn met elkaar in overeenstemming gebracht. Opmerkelijk is dat de uittreesnelheid van de lucht uit de luchtwasser bij het merendeel van de alternatieven is vastgesteld op 2 m/s.⁷ Zonder modificaties verlaat de lucht de luchtwasser echter met een snelheid van circa 4 m/s. Dat is ook de snelheid die de Commissie op basis van de informatie van pagina 12 van de aanvulling logisch acht. In de aanvulling wordt niet uitgewerkt waarom en met welke uitgangspunten uitgegaan mag worden van een afwijkende uittreesnelheid. Door het ontbreken van tekeningen met betrekking tot de luchtwasser en de stofkap kan de Commissie niet nagaan of gebruikte luchtsnelheid correct is.

Anders dan in de richtlijnen en de memo van 29 februari 2008 gevraagd is er geen uitwerking van de cumulatieve geurhinder. De initiatiefnemer geeft in haar aanvulling aan dat de bepaling van de cumulatieve geurbelasting in het licht van de Wet geurhinder en veehouderij niet noodzakelijk is. De Commissie is van mening dat de IPPC-omgevingstoets vraagt om de bepaling van de cumulatieve geurhinder.

In de aanvulling hebben de gesignaleerde tekortkomingen en onduidelijkheden ten aanzien van het luchtonderzoek geleid tot een aangepaste berekening van de luchtkwaliteit. Het luchtonderzoek van 8 april 2008 toont aan dat de luchtkwaliteit voldoet aan de luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer.

⁶ InfoMil, aanvulling 1 mei 2007

⁷ Opmerkelijk is dat voor de berekeningen van geur bij het voorkeursalternatief berekeningen zijn bijgevoegd met 2 m/s **en** 4 m/s. Voor ammoniak wordt bij de bestaande situatie uitgegaan van 4 m/s en voor alle alternatieven voor 2 m/s (behalve voor voorkeursalternatief 3 waar 4 m/s wordt genoemd, de Commissie gaat ervan uit dat dit foutief is opgenomen). Voor ammoniak wordt uitgegaan van zowel 2 m/s als 4 m/s. Voor luchtkwaliteit is dat niet het geval. Voor dit milieuaspect wordt alleen gerekend met 2 m/s.

- De Commissie concludeert dat in de MER en haar aanvulling onvoldoende duidelijk is waarom wordt gerekend met een afwijkende luchtsnelheid en hoe deze afwijkende luchtsnelheden worden gerealiseerd. Daarnaast concludeert de Commissie dat de uitwerking van de cumulatieve geurhinder achterwege is gebleven.

2.4 Uitwerking referentiesituatie

MER

In het MER was de initiatiefnemer voor de referentiesituatie uitgegaan van de bestaande situatie op de huidige locatie. Om een goed beeld te krijgen van de milieueffecten op de nieuwe locatie is het echter noodzakelijk de bestaande situatie op de nieuwe locatie in kaart te brengen. Die situatie dient als referentie te worden genomen voor de beoordeling van de milieueffecten van de diverse alternatieven. In het licht van het bovenstaande heeft de Commissie aangegeven dat alle in het MER opgenomen alternatieven, het VKA I t/m III en het MMA, vergeleken diende te worden met de bestaande situatie op de nieuwe locatie.

Daarnaast verzocht de Commissie om in een aanvulling in te gaan op de wijze en het tijdstip waarop de huidige locatie, Bouwhuisweg 33, wordt gesloten.

De commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een nieuwe referentiesituatie uit te werken, namelijk de bestaande milieusituatie op de nieuwe locatie. Een nieuwe referentiesituatie leidt tot nieuwe informatie die verwerkt moet worden in de vergelijking van alternatieven.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de milieuaspecten uitgewerkt uitgaande van de milieusituatie op de nieuwe vestigingslocatie. In paragraaf 3.3 van de aanvulling wordt gerapporteerd over de individuele geurhinder op de nabijgelegen geurgevoelige objecten. Aanvullend hierop merkt de Commissie op dat de geurbelasting in de referentiesituatie $0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ is.

De uitwerking van het milieuaspect ammoniak in de aanvulling voldoet niet aan de gevraagde uitwerking uit de richtlijnen en de memo van 29 februari 2008. Ook in de aanvulling wordt nog niet duidelijk welke gebieden in de nabijheid van de projectlocatie in welke mate worden belast. Daarmee wordt het effect van de nieuwvestiging op de projectlocatie en het effect van de verplaatsing van het bedrijf op de natuurgebieden niet goed inzichtelijk gemaakt.

In paragraaf 1.10 van de aanvulling geeft de initiatiefnemer in het kort aan dat door middel van een overeenkomst met de gemeente Dalfsen de bedrijfsbeëindiging op de Bouwhuisweg 33 zal worden vastgelegd.

- De Commissie concludeert dat, als de referentiesituatie wordt vergeleken met het voornemen en de alternatieven, het MER en de aanvulling onvoldoende duidelijk maken in welke mate de ammoniakdepositie op de diverse voor verzuring gevoelige gebieden veranderd. Tevens blijft deels onduidelijk welk effect de verhuizing heeft op de diverse voor verzuring gevoelige gebieden.

2.5 MMA

MER

De Commissie was na lezing van het MER van mening dat voor dit initiatief niet het juiste MMA was uitgewerkt. Gegeven de beschikbare stalsystemen en nabehandelingstechnieken zijn er alternatieven denkbaar die meer ammoniak

reduceren. Gezien de resultaten uit het MER en haar aanvulling dient ammoniak als maatgevend milieuaspect te worden beschouwd.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER het stalsysteem E1.8.4 met een waterwasser en directe afvoer van mest voor alle milieuaspecten uit te werken en te betrekken in de alternatievenvergelijking.

Aanvulling

In hoofdstuk 5 van de aanvulling heeft de initiatiefnemer aangegeven waarom stalsysteem E1.8.4 volgens hem niet gezien kan worden als het MMA. Vanwege een groter leefoppervlak per dier zou het voorgestelde MMA (E1.8.4) niet realistisch zijn.

De Commissie blijft van mening dat gezien de berekende (extra) belasting op de Natura 2000-gebieden en de zeer kwetsbare gebieden ammoniak het maatgevende milieuaspect is. Dat pleit voor uitwerking van een alternatief met maximale ammoniakreductie zoals stalsysteem E1.8.4 met een waterwasser en directe afvoer van mest. Dat om uiteenlopende redenen, waaronder de redenen genoemd in hoofdstuk 5 van de aanvulling, het systeem uiteindelijk niet verkozen wordt, laat onverlet dat dit systeem als MMA dient te worden aangemerkt.

- De Commissie concludeert dat de initiatiefnemer geen inzicht heeft gegeven in de maximale reductiemogelijkheden voor ammoniak.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Nadroogstelsysteem

MER

Op meerdere plekken in het MER werd aangegeven dat het nadrogen van mest voor dit initiatief niet wenselijk zou zijn. De Commissie is echter van mening dat met een nadroogstelsysteem in het voorkeursalternatief de emissie van ammoniak nog aanzienlijk kan worden gereduceerd. De argumenten om geen nadroogstelsysteem te kiezen bij mestopslag zijn niet duidelijk toegelicht in het MER.

De Commissie adviseerde de initiatiefnemer om in een aanvulling op het MER nader te beargumenteren waarom de toepassing van een nadroogstelsysteem voor de inrichting niet wenselijk is.

Aanvulling

In hoofdstuk 6 van de aanvulling wordt duidelijk dat de inzet van een nadroogstelsysteem de emissie van ammoniak fors kan reduceren. De daling in emissie is voor het voorkeursalternatief ruim 30%. De investeringskosten van dit systeem zijn ook in dit hoofdstuk uitgewerkt en maken duidelijk dat voor de uitvoering van een dergelijk systeem een forse extra investering nodig is. Om die reden wordt niet gekozen voor de realisatie van een nadroogstelsysteem.

- De Commissie concludeert dat met de uitwerking in hoofdstuk 6 het effect van het nadroogstelsysteem afdoende inzichtelijk is.

3.2 Geluidhinder

MER

In het akoestisch onderzoek dat was bijgesloten bij het MER werd uitgegaan van een acceptabel langtijdgemiddelde beoordelingsniveau van 45, 40 en 35 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Uit het onderzoek bleek echter nergens dat aan deze referentiewaarden een referentiemeting of -kaart ten grondslag lag. Mocht die meting of kaart ontbreken dan moet voor de geluidgevoelige woningen worden uitgegaan van de referentiewaarden voor het landelijke gebied⁸ (40, 35 en 30 dB(A) voor de dag-, avond- en nachtperiode).

De Commissie heeft begrepen uit het akoestisch onderzoek en het gesprek van 11 februari 2008 dat van all-in-all-out op bedrijfsniveau wordt uitgegaan, maar dat gezien het aantal dieren binnen de inrichting per keer één stal wordt leeg geladen. Dit werd echter nergens in het MER genoemd en uitgewerkt.

Aanvulling

In de aanvulling is geen uitwerking gegeven aan dit aspect.

3.3 Weergave water- en energieverbruik

MER

De Commissie adviseerde om de cijfers voor het water- en energiegebruik van de bestaande situatie te baseren op het daadwerkelijke gebruik op de locatie en niet op de nu vermelde algemene KWIN-kentallen.

Aanvulling

Volgens de aanvulling zijn de daadwerkelijk verbruikscijfers, behoudens het gasverbruik, gelijk aan de KWIN-kentallen.

3.4 Inspraakreactie

MER

Op basis van de binnengekomen inspraakreactie adviseerde de Commissie om na te gaan of het in de inspraak genoemde adres in alle onderzoeken afdoende is meegenomen.

Aanvulling

Het genoemde adres is volgens de aanvulling in alle relevante onderzoeken meegenomen.

⁸ Ter toelichting: voor de bepaling van de geluidhinder op de nabijgelegen geluidgevoelige bestemmingen is de geluidsreferentie van die bestemmingen relevant en niet de referentie van de in het MER onderzochte inrichting.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: “Het Anker” V.O.F.

Bevoegd gezag: college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen

Besluit: op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: realiseren nieuwvestiging pluimveehouderij

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreactie, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Dalfser Marskramer d.d. 22 augustus 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 17 augustus 2006

ter inzage legging startnotitie: 23 augustus tot 4 oktober 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 21 november 2006

richtlijnen vastgesteld: 12 december 2006

kennisgeving MER in: De Marskramer 11 december 2007

aanvraag toetsingsadvies: 10 december 2007

ter inzage legging MER: 11 december 2007 tot en met 23 januari 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 18 juli 2008

Bijzonderheden:

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze essentiële tekortkomingen zijn besproken met bevoegd gezag en initiatiefnemer en vervat in een memo die op 29 februari 2008 aan het bevoegd gezag is toegezonden. De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling op het MER ingediend bij bevoegd gezag. Deze aanvulling is op 11 april 2008 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden.

De Commissie is van oordeel dat ondanks de aanvulling in het MER en haar aanvulling **essentiële informatie ontbreekt**. Hierdoor kan het milieubelang niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming. In een reactie op het eindconcept van voorliggend advies heeft de initiatiefnemer aangegeven dat op afzienbare termijn extra aanvullende informatie zal worden aangeleverd. De Commissie zal deze informatie, indien zij daarom verzocht wordt, andermaal toetsen. Op basis van die toets zal een nieuw advies aan het bevoegd gezag worden uitgebracht.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.H. Ellen

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

drs. R.C.G. Warmenhoven (werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Johan Dunnink, Nieuwleusen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Pluimveehouderij Het Anker te Nieuwleusen, gemeente Dalfsen en de
aanvulling daarop**

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze essentiële tekortkomingen zijn besproken met bevoegd gezag en initiatiefnemer en vervat in een memo die op 29 februari 2008 aan het bevoegd gezag is toegezonden. De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling op het MER ingediend bij bevoegd gezag. De Commissie is van oordeel dat ondanks de aanvulling in het MER en haar aanvulling **essentiële informatie ontbreekt**. Hierdoor kan het milieubelang niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.

ISBN: 978-90-421-2311-3